

Akvárium v Piranu (mořská zoologie a botanika – Jaderské moře)

MĚSTO PIRAN

Piran je nádherné město nacházející se na severozápadě istrijského poloostrova. Trvale zde žije 4 143 obyvatel. Město se nachází na poloostrově ostře vyběhající do moře a může se pyšnit pláží dlouhou 18 kilometrů. Piran je obklopen dvěma zálivy. Na severu je to menší Strunjanski záliv a na jihu pak velký Piranský záliv, jehož druhý břeh už patří k Chorvatské Istrii.

Piran je starobylé osídlení založené již ve středověku, charakteristické malebnými úzkými uličkami, které mu dodávají typický středomořský vzhled. Městská architektura byla silně ovlivněna Benátskou republikou, jež představovala od 10. století nejsilnější mořskou a obchodní mocnost na Jadranu. Bohatství města čerpalo také z nedalekých solných pánví a z rybolovu. Podobně je tomu i v současnosti, přidal se však ještě samozřejmě cestovní ruch.

Středobodem Piranu je Tartiniho náměstí pojmenované po slavném houslistovi a skladateli Giuseppe Tartinim (1692-1770), který své rodné město proslavil po celé Evropě.

Piran obepíná obranné opevnění. Z něj je krásný pohled na Piranský záliv. Turisté mohou navštívit například akvárium s expozicí místních mořských živočichů nebo umělecké galerie (www.istrie.i kn.cz).

AKVÁRIUM PIRAN

Historie

Akvárium bylo postaveno v roce 1964 a plně obnoveno v roce 1967. Pracovalo na jednoduchém principu, kdy voda (o objemu 3 m³) byla napumpována z moře do tanku nainstalovaného v podkroví. Voda proudila z vrchního tanku přes vodní zásobovací systém do dolních tanků pomocí gravitace. Nadbytek vody šel zpět do moře. Tato metoda provozu (otevřený systém) měla několik nevýhod: nedostatek proudu v tancích, v létě napumpovaná voda byla moc horká a proto tam nebylo dostatek kyslíku. Naopak v zimě byla moc voda studená a pípy vodního systému byly často ucpány různými organismy.

Navzdory těmto problémům akvárium úspěšně fungovalo a bylo velmi známé jak na Slovinsku, tak i v jiných zemích díky rozmanité a zajímavé kolekci organismů místního moře. Po mnoho let tam byli zaměstnání pouze dva významní a tvrdě pracující lidé.

V 90. letech se čas podepsal na místnostech, vybavení a dalších instalacích. Vedení akvária dostalo nápad, že akvárium renovují do jeho původního stavu (<http://aquariumpiran.si/>)

Současnost

Akvárium se nachází ve starém přístavu Piran. V roce 2009 bylo akvárium zrekonstruováno a dostalo nový vzhled s veškerým potřebným moderním zařízením. Došlo také k vybudování nových místností a rozšíření těch starších. Nachází se zde 25 nádrží o různých velikostech a kapacitách. Největší zastoupení mají menší nádrže o objemu 250-400 l (14) a nádrže o objemu 2 000 až 3 500 l (8). Dále je akvárium vybaveno šestihrannou nádrží o objemu 5 250 l, nádrží o kapacitě 6 000 l, nádrží o objemu 10 500 l, osmibokou nádrží 11 000 l a kamennou nádrží 1 100 l. Celkový objem nádrže je 60 000 l. Akvárium je také vybaveno moderním systémem umělého osvětlení s odlišným výkonem a barevnou teplotou, který nahrazuje mořským organismům jejich přirozené prostředí.

Akvárium má k dispozici speciální sběrnou nádrž, kde je umístěn organismus poté, co byl chycen. Hlavní funkcí této nádrže je zkontrolovat zdravotní stav organismů. Tuto kontrolu provádí veterinář. K dispozici je také karanténní nádrž, která obsahuje mechanické a biologické filtry a UV záření pro sterilizaci organismů.

Čištění akvárií se provádí pomocí pískového filtru spolu s ultrafialovými sterilizátory a speciálním olejem, který je sycený ozonem. Pro filtraci se také někdy používá nádoba o objemu 50 l obsahující aktivní uhlí.

Pro regulaci teploty vody se používají dva chladiče instalované v podkroví budovy. V případě výpadku napájení se elektrický generátor automaticky zapne a zajistí i nadále chod celého systému. V případě poruchy čerpadla je použito speciální dmychadlo, které obohacuje vodu kyslíkem.

Voda se v akváriích mění dvakrát týdně za čerstvou mořskou vodu v závislosti na klimatických podmínkách. Pracovníci mořského akvária hledají ty nejlepší způsoby, jak zajistit vyhovující prostředí, které bude udržovat organismy zdravé a v dobré kondici (<http://aquariumpiran.si/>)

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Aquarium piran: Aquarium. *AquariumPiran* [online]. 2015 [cit. 2015-6-11]. Dostupné z: http://aquariumpiran.si/en/texts/get_content/13.html/

Aquarium piran: history. *AquariumPiran* [online]. 2015 [cit. 2015-6-11]. Dostupné z: [http://aquariumpiran.si/en/texts/get_content/14.html /](http://aquariumpiran.si/en/texts/get_content/14.html/)

Slovinsko: Historické město Piran. *Istrie* [online]. 2009 [cit. 2015-6-8]. Dostupné z: <http://www.istrie.i kn.cz/slovinsko/historicke-mesto-piran-ve-slovinsku/>